

Bere Carol
(2.08.1955 – 29.12.2016)

Bere Carol s-a născut la 2 august 1955 la Cluj. Tatăl său, Kovács Karol s-a interesat de asemenea de insecte și mai ales de fluturi. Relația dintre ei nu a fost armonioasă, de unde și hotărârea lui Adi (cum și-a dorit să-și spună) de a-și schimba numele în Bere.

În 1976, după efectuarea stagiului militar în termen redus, autorul acestor rânduri revine la Cluj pentru a începe studiul biologiei la Facultatea de Biologie, Geologie și Geografie. Încă din toamna aceluiași an i-am cunoscut pe cei trei tineri lepidopterologi clujeni, Bere Carol (Adi), Rudolf Nemeș (Miky) și Anton Kovrig (Tony). Întâlnirile ocazionale dar săptămânale erau la Tony, care locuia central, foarte aproape de Biblioteca Centrală Universitară. Eram toți de aceeași vârstă, la început de drum, dar pasionați și dornici de a contribui serios la cunoașterea faunei de Lepidoptere din Cluj și împrejurimi. Exemplul de urmat erau profesorii universitari Adriano Ostrogovichi și Ștefan Péterfi, care au realizat importante colecții științifice din împrejurimile Clujului. Cu toții aveam deja cunoștințe elementare, cunoșteam tehnicile de colectare pe timp de zi și de noapte, aveam câteva determinatoare. La reuniunile noastre și la activitățile pe teren participau și ing. Goia Marin și Manoliu Marg Vladimir, echipa devenind astfel cea mai numeroasă din țară. Miky experimenta mereu noi surse de lumină pentru colectările de noapte. Adi testa intensitatea becurilor cu vapori de mercur, iar eu diferitele rețete de fagoattractanți (marmeladă, miere, făină, vin, țuică, esențe, etc). Tony făcea fotografii alb-negru și color, întrecându-se cu Miky. Ne întâlneam des pentru a schimba păreri și mai ales pentru a ne arăta materialul colectat. Cheile Baciului din Cluj și Cheile Tureni, unde puteam amplasa becuri cu vapori de mercur, erau locuri frecvente de întâlnire și colectare. Absolvent al Liceului Gh. Barițiu, Adi obține și o calificare ca electrotehnist. La scurt timp însă, pentru mai multă mobilitate îl găsim șofer pe un camion. Deseori, seara oprea prin pădurile din împrejurimi și colecta la lumina farurilor sau la tuburi fluorescente alimentate de la acumulatorul mașinii. El ne aduce informații despre pădurile din județ, pe care noi încă nu le cunoșteam. Colecțiile, datele și informațiile despre fluturi creșteau rapid. Într-una din nopți, era într-o toamnă, Adi are un accident grav cu camionul, soldat cu multiple fracturi la ambele picioare, coaste, bazin. După o lungă spitalizare în care s-a zvonit că va pierde un picior, Adi ajunge acasă, dar fără posibilitatea de a se ridica pe picioare. Îngrijit de soție și deseori vizitat de noi, Adi se luptă cu invaliditatea. Se supune unor operații repetate pe parcursul mai multor ani și în final reușește să se ridice pe ambele picioare, dar se deplasează greu. Aproape de fiecare dată când mă întorceam de pe teren, treceam pe la Adi. Era dorința și rugămintea lui. Din toată sărăcia, soția lui îmi pregătea cartofi prăjiți cu un ochi și mujdei de usturoi. Nicăieri și niciodată altundeva nu am mai regăsit acest gust păstrat adânc în amintirea tinereții. Eram încă în perioada anilor dinaintea de 1980. Fluturii de zi nu mai erau pentru el de mare actualitate, dar se concentra și mai mult asupra celor de noapte. Colecția începe să crească iar. Conduce din nou mașina. Face dese colectări în localitățile Jucu de Sus, Buru, Arieșeni, dar și în multe alte "puncte fierbinți" din împrejurimile Clujului. Se deplasează și în Dobrogea, Băile Herculane,

Lacu Roșu, etc.

În anul 1992, colecția sa, de cca. 7000 exemplare, preparate și etichetate este achiziționată de autorul acestor rânduri. Motivul exprimat al distanțării de colecție a fost divorțul și nevoia de a avea o mașină după această neplăcută etapă din viață.

După divorț, se mută de pe strada Republicii unde-mi era aproape zilnic în drum. Instalată într-un apartament improvizat, aproape de Fabrica de Bere "Ursus", continuă să colecteze. Pe lângă mica pensie de invalid gradul II, încearcă să se susțină financiar reparând aparatură electronică casnică. Pe lângă colectările de noapte la care este merau însoțit de cei mai tineri "învățăcei", reușește să capaciteze 1-2 tineri pentru colectarea fluturilor diurni. Colecția crește din nou, dar condițiile de depozitare sunt precare și dăunătorii colecțiilor acționează.

Anii trec, lipsa de mișcare fizică facilitează acumularea în greutate corporală. De la un an la altul, Carol Bere se mișcă tot mai greu. Apar și alte probleme de sănătate. Pasiunea pentru fluturi însă nu scade. Deplasările pe teren sunt înlocuite cu creșterea fluturilor în terarii pe balcon și în apartamentul improvizat. Și cu această activitate are succes, reușind să obțină fluturi adulți la numeroase specii dintre care și unele rare. Tot în această perioadă, se intensifică schimburile cu diverși colecționari din țară și chiar din străinătate. Ultimii ani din viață se caracterizează printr-o intensă activitate pe facebook. Adi răspunde la întrebări, determină după fotografii, oferă sfaturi, îndemnuri, este omniprezent.

Carol Bere, a fost membru fondator al Societății Lepidopterologice Române și a participat la numeroase activități organizate de societate. Pe parcursul activității sale lepidopterologice a reușit să colecteze și să semnaleze numeroase specii rare (*Enterpia laudeti* de pe Valea Arieșului, *Cucullia scopariae* și *Catopta thrips* (Jucu, Cluj) *Gortyna moesiaca* (Băile Herculane), *Gortyna cervago* (Hagieni) ș.a. A publicat două articole științifice alături de L. Rakosy.

Boala incurabilă l-a răpus pe data de 29 decembrie 2016. Colecția sa și observațiile notate de-a lungul timpului au ajuns în Italia, la tânărul său colaborator Radu Cristian Marian, ca care-n parte a și realizat-o. Un alt colaborator apropiat din ultimii ani de viață a fost Lucian Pascal, cu care a făcut colectări la Viișoara (Dealul cu fluturi), Cheile Tureni, Rimetea, Făget-Cluj, etc.

Lepidopterologii clujeni împreună cu cei din toată țara, își iau rămas bun de la Carol Bere (Adi). Fie ca primii fluturi din primăvara anului 2017 să-și fluture aripile în memoria prietenului nostru, care a trăit prin și pentru ei.

Lucrări publicate:

RÁKOSY L. & BERE C. 1990. *Cucullia scopariae* DORFMEISTER 1853 în fauna României (Lepidoptera: Noctuidae). (*Cucullia scopariae* in der Fauna Rumâniens). Analele Banatului. St. nat. 2: 89-91.

RÁKOSY L. & BERE C. 1996. *Nychiodes dalmatina* (F. WAGNER 1909) in der Fauna Rumniens (Lepidoptera, Geometridae). Bul. inf. Soc. lepid. rom. 7(1-2): 3-5.

LÁSZLÓ RÁKOSY
Department of Taxonomy and Ecology
Babeș-Bolyai University, Clinicilor 5-7
Cluj-Napoca, RO-400006, Romania
E-mail: laszlo.rakosy@ubbcluj.ro